

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

powiatu tczewskiego.

Nr. 39.

Tczew, dnia 26 sierpnia 1926 r.

Rok VII.

Przedpłata:
miesięcznie 2,— zł.

ORĘDOWNIK POWIATOWY
wychodzi co czwartek.

Ogłoszenia
przyjmuje się za opłatą
5 groszy za 1-lam wiersz
milimetry.

Administracja Wydział Powiatowy Tczew.

Telefon nr. 40 i 60.

Treść:

- 490. Niestawiennictwo stale urlopowanych powołanych do służby wojskowej.
- 491. Terminologia koni.
- 492. Przegląd hodowlany bydła rogatego, trzody chlewnej i owiec w Subkowach.
- 493. Targi remontowe.
- 494. Unieważnienie wykazu osobistego p. Gertrudy Anutówny z Pelpina.

- 495. Wybuch pryszczycy w Bałdowie, w Gorzędzieju i Tczewie.
- 496. Wybuch pryszczycy w Międzyłęzu itd.
- 497. Stwierdzenie pryszczycy w Nowejcerkwi.
- 498. Wybuch pryszczycy w Letzkau, Zugdam, Reichenberg, Wotzlaff i Kl. Zünder.
- 499. Wygaśnięcie pryszczycy w Luchowie.

490)

Wojewoda Pomorski

L. dz. IIe 1181-26.

Toruń, dnia 26 lipca 1926 r.

Obwieszczenie.

Niestawiennictwo stale urlopowanych powołanych do służby wojskowej.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych reskryptem z dnia 13. 7. b. r. L. dz. A. A. 4939/26 komunikuje, że w marcu b. r. przy powołaniu do czynnej służby wojskowej szeregowych rocznika 1903, stale urlopowanych przed odbyciem całkowitego okresu służby w wojsku stałem, wielka ilość powołanych stawiała się w formacjach z opóźnieniem, przywołując ze sobą różnego rodzaju usprawiedliwienia wydawane przez urzędy gminne i organy policji państwowej.

Nadto zdarzały się wypadki, że urzędy gminne nie doręczały powołanym kart powołania, lecz zwracały je P. K. U. z uwagami, przechodzącymi zakres działania tych urzędów.

W związku z powyższem zechce p. Starosta pouczyć urzędy gminne i organy P. P. że:

1. Urzędy gminne i organy P. P. winne załatwiać sprawy wojskowe bezzwłocznie i ściśle według otrzymanych wskazówek.
2. przy doręczaniu kart powołania urzędy gminne winne przestrzegać ściśle przepisów, zawartych w § 467 rozporządzenia wyk. do ustawy wojskowej.
3. Wydawanie potwierdzeń przez urzędy gminne o niemożności stawienia się powołanego do czynnej służby wojskowej winne być wydawane tylko w wypadkach i w sposób wskazany w § 470 rozp. wyk.

Za Wojewodę: (—) Wiśniewski.

Panów Sołtysów, Przełożonych obszarów dworskich i Pow. Komendę P. P. wzywam do ścisłego przestrzegania tego rozporządzenia.

Tczew, dnia 5 sierpnia 1926 r.

4060/26 Wojsk.

Starosta.

w z. Hasse, deput.

491)

Obwieszczenie.

Dla jednolitości postępowania w sprawie pojęć i terminologii jakie stosować należy przy opisach zewnętrznego wyglądu koni a w szczególności:

- a) przy ewidencji koni stanowiących własność Policji Państwowej, innych urzędów państwowych, lub związków komunalnych.
- b) przy wszelkich pracach, związanych z poborami i przeglądami koni ludności cywilnej,
- c) przy sporządzaniu wszelkich protokołów i aktów urzędowych, odnoszących się do koni, należy używać wyrazów:

a) Zasadnicze.

Siwa:

ciemno-siwa, jasno-siwa, jabłkowata, ciemno-siwa, (szpakowata), deresowata, gniado-deresowata, kasztanowata (cisawa)-deresowata, mroziata.

Bułana:

Jasno-bułana, ciemno-bułana, myszata, wilczata.

Kasztanowata (cisawa):

Izabelowata, jasno-kasztanowata (cisawa), złotokasztanowata (cisawa), brudno-kasztanowata (cisawa) ciemno-kasztanowata (cisawa), bura.

Gniada:

Jasno-gniada, złoto-gniada, wiśniowo-gniada, ciemno-gniada, skaro-gniada.

Kara:

Wrona, krucza.

b) Odmastki.

Dropiata, Tarantowata:

Karo-tarantowata, kasztanowata (cisawo)-tarantowata, gniado-tarantowata, bułano-tarantowata, myszato-tarantowata.

Srokata:

Karo-srokata, kasztanowata (cisawo)-srokata, gniado-srokata, bułano-srokata, myszato-srokata.

Określenie poszczególnych maści.

A) Maści zasadnicze:

- a) Maść siwa — mieszanina sierci białej z sierścią ciemną (czarna, żółtawą, brunatną) bądź nierównomierną. Zabarwienie kończyn ciemniejsze. Skóra czarna. Zasadniczą tendencją tej maści jest ubytek z wiekiem włosów ciemnych.

U w a g a: Oprócz maści siwej spotyka się, jako nader rzadka, maść białą u koni t. zw. biało zrodzonych (albinizm); w tym wypadku sierść biała znajduje się na skórze cielistej. Kopyta jasno-żółte.

Odcienie:

Mleczno-siwa — sierść biała o odcieniu niebieskawym na czarnej skórze.

Różowa — mieszanina sierści czerwonej z białą.

Jasno-siwa — niewielka domieszka włosów ciemnych.

Jabłkowita — na tle siwym okrągławe plamy z włosów ciemnej barwy.

Ciemno-siwa (szpakowata) — przewaga włosów ciemnych nad białymi.

Dereszowata — rozróżnia się:

gniado-dereszowata — mieszanina włosów białych z brunatnymi; ogon grzywa i kończyny czarne;

kasztanowata-(cisawo)-dereszowata — mieszanina włosów, białych z żółtawo-rudymi; grzywa i ogon z włosów w tenże sposób zmieszanych; kończyny kasztanowate.

Mroziata — pojedyncze włosy białe, dość gęsto rozsiane na maści karej.

- b) Maść bułana — sierść brązowa z odcieniem żółtawym albo popielatym; grzywa i ogon ciemne, na grzbiecie ciemna pręga, kończyny ciemne; zdarzają się na podbarczach ciemne pręgi poprzeczne.

Odcienie:

Jasno-bułana — sierść jasno-żółta z połyskiem złocistym.

Ciemno-bułana — sierść barwy czekoladowej.

Myszata — sierść popielata, czasem z odcieniem brązowym.

Wilczata — sierść brudno-żółta (spłowiała zmieszana z czarną); grzywa, ogon i kończyny — czarne.

- c) Maść kasztanowata (cisawa) — sierść żółtawą, ruda i zbliżoną aż do brunatnej; grzywa i ogon tej samej co sierść lub jaśniejszej barwy.

Odcienie:

Izabelowata — sierść jasno-żółtawą, grzywa i ogon znacznie jaśniejszej barwy, dochodzącej do białej; kopyta jasne.

Jasno-kasztanowata (cisawa) — sierść żółto-czerwona, grzywa i ogon jaśniejsze.

Złoto-kasztanowata (cisawa) — sierść czerwona z połyskiem podobnym do mieszaniny złota z miedzią; grzywa i ogon połyskujące.

Brudno-kasztanowata (cisawa) — sierść brudno-ciemno-czerwona; grzywa i ogon jaśniejsze, czasem konopiate.

Ciemno-kasztanowata (cisawa) — sierść, grzywa i ogon brunatne.

Bura — sierść czarna z odcieniem brudno-czerwonym.

- d) Maść gniada — sierść na tułowiu barwy brunatnej, na kończynach prawie zawsze czarnej; grzywa i ogon czarne; w rzadkich wypadkach sierść na kończynach zdarza się jaśniejsza, niż na tułowiu, wypłowiała.

Odcienie:

Jasno-gniada — sierść jasno-brunatna na wewnętrznych stronach kończyn, czasem na całych kończynach i brzuchu jaśniejsza żółtawopłowa.

Wiśniowo-gniada — sierść ciemno-brunatna.

Skaro-gniada — sierść na głowie i kończynach — czarna, na tułowiu brunatna, na nozdrzach, w pachach, czasem na brzuchu i wewnętrznych stronach kończyn — o zabarwieniu żółtawym (podpalenie).

- e) Maść kara — sierść, grzywa i ogon czarne.

Wrona — sierść czarna bez połysku,

Krucza — sierść czarna połyskująca.

B. Odmastki.

- a) **Dropiata** — na siwym tle, mniejsze lub większe plamki o barwie włosa czarnej, brunatnej żółtej.

- b) **Tarantowata** — na tle białej maści mniej więcej równomierne plamy wielkości jabłka lub pięści maści ciemnej, skóra na pysku i w obramowaniu oczu częstokroć jasna.

W zależności od barwy plam rozróżniamy karo-tarantowata, kasztanowata (cisawo) tarantowata, bułano-tarantowata i myszato-tarantowata.

- c) **Srokata** — nieregularne platy maści białej na tle maści ciemnej lub odwrotnie maści ciemnej na tle maści białej — zależnie od tego, która z tych maści przeważa. Rozróżniamy następujące odcienie odmastki srokatej w zależności od maści plam uzupełniających maść białą: karo-srokata, kasztanowata (cisawo) — srokata, gniado-srokata, bułano-srokata, myszato-srokata.

Odmiany i odznaki.

A. Odmiany

Odmianami nazywamy białe, a czasem nakrapiane plamy na maści ciemnej, znajdujące się na głowie i na kończynach. Z odmianami zwierzęta się już rodzą. Zasadniczo biała sierść odmian znajduje się na skórze białej. Sierść biała odmian często wąskim rąbkiem wokoło odmiany przechodzi na skórę ciemną.

Tylko bardzo drobne odmiany (siwizna, kwiatek) znajdują się na skórze ciemnej.

U koni siwych za odmiany mogą być poczytywane wyłącznie plamy białe na niezabarwionej skórze i w ten sposób poznaje się obecność odmian u siwych koni, które z wiekiem wyjaśniały.

a) odmiany na głowie.

Siwizna — na środku czoła oddzielnie widoczne siwe włosy.

Kwiatek — ścisły pęk białych włosów na czole.

Gwiazda — biała plama na czole rozmaitej wielkości przeważnie okrągłego kształtu.

Gwiazda podłużna — biała plama na czole kształtu wydłużonego.

Gwiazda ze strzałką — gwiazda przedłużona w kresę, spadającą między oczni w kierunku nozdrzy.

Gwiazda i strzałka — kreska jest umieszczona oddzielnie od gwiazdy.

Łysina — jednolita podłużna biała plama, idąca od czoła pomiędzy oczyma, aż pomiędzy nozdrza; łysina bywa: wąska, szeroka, ukośna (w lewo lub prawo), przerwana.

Latarnia — łysina, rozszerzająca się pod oczy i na nozdrza.

Chrapka — biała plama pomiędzy nozdrzami i poniżej nozdrzy, schodząca aż na wargę na miejsce nieowłosione.

Warga dolna biała — przód dolnej wargi na miejscach nieowłosionych i sąsiednich owłosionych białą.

Pysk mleczny — dolna część całej głowy a wyjątkowo niemal aż do uszu jednolicie biała.

b) odmiany na nogach (kończynach).

Należy zawsze wymienić, na której nodze znajduje się jaka odmiana; na prawej lub lewej przedniej, prawej lub lewej tylnej.

Piętka — cała z wewnętrznej lub zewnętrznej strony biała.

Korona — z zewnątrz lub wewnątrz z przodu lub cała biała, często nakrapiana.

Pęcina — z zewnątrz lub wewnątrz z przodu z tyłu, w połowie lub cała biała.

Staw pęciny — w połowie całkowicie, nieregularnie z zewnątrz lub wewnątrz białą.

Nadpęcie — w połowie do kolana (do stawu skokowego) nieregularnie z przodu lub z tyłu (wyżej od strony zewnętrznej lub wewnętrznej), białą.

Wyjątkowo odmiany sięgają na przednich nogach powyżej kolana (napiastka), na podbarczy, a na tylnych powyżej stawu skokowego od strony wewnętrznej na podudzie. Przy opisach protokularnych wystarcza wymienić tylko najwyższą część ciała objętą odmianą (gdy powiedziane jest staw pęciny białą, oznacza to, że korona, pęcina i staw pęciny są białe).

Odmiany, najczęściej na koronie, czasem na pęcinie i stawie pęciny, bywają barwnie nakrapiane: u siwych, gniadych i karych nakrapiane są czarno, u kasztanów — barwy zasadniczej.

U w a g a: Jeśli przy dokonywaniu opisu żadnej widocznej odmiany na głowie i nogach stwierdzić nie można, należy w protokulach zapisać „bez odmian”.

B. Odznaki.

a) Odznaki szczególne (trwale).

Odznaki szczególne — są to cechy czy to przyrodzone, czy nabyte o charakterze bezwarunkowej trwałości. Odznaki szczególne są uwzględniane w opisie:

Do odznak szczególnych należą:

Rybie oko — oko z tęczęwką bezbarwną.

Szczurzy ogon — osada ogona rzadko owłosiona.

Uszkodzenie, (przecięcie brak) ucha lub uszkodzenia nozdrzy itp.

Znaki palone (piętna stadne lub wojskowe).

U w a g a: Odciski jakby od palca w postaci zagłębień na szyi lub przedniej łopatce (tak zwane piętno Mahometa) oddzielnego zarejestrowania nie wymagają.

b) Odznaki zmienne:

Odznakami zmiennymi są cechy nabyte lub przyrodzone, nie posiadające charakteru stałego, wskutek tego odznaki zmienne nie są uwzględniane przy opisie.

Do odznak zmiennych należą:

1. plamy białe niewątpliwie pochodzące z przyczyn urazowych wskutek uszkodzeń skóry, która pierwotnie posiadała sierść barwy zasadniczej, a po uszkodzeniu i zabliźnieniu porośla sierścią białą (zwykle uszkodzenia od siodła lub uprzęży).
2. W maści gniadej i kasztanowatej ciemniejsze plamy większe lub mniejsze na tułowiu lub szyi.
3. poszczególne siwe włosy rozrzucone po całym ciele oraz w grzywie i ogonie u gniadych, karych i kasztanów.
4. „Hereczka” u koni siwych.
5. Polyski u kruczych, kasztanów i bułanych, a także odcienie okrągłe nazywane „jabłkami” (przeważnie na bokach i udach), nie utrzymujące się równomiernie przez cały rok i występujące wydatnie na sierści letniej, krótkiej i rzadszej.

T c z e w, dnia 10 sierpnia 1926 r.

St. 8010-26.

Starosta.

w z. Hasse, deput.

492)

Obwieszczenie

Przegląd hodowlany bydła rogatego, trzody chlewnej i owiec w Subkowach.

Dla zachęcenia i większego zainteresowania rolników hodowlą urządziła Pomorska Izba Rolnicza przegląd bydła, trzody chlewnej i owiec, połączony z premjowaniem w powiecie tczewskim we wtorek, dnia 21 września b. r w Subkowach o godz. 10-tej rano:

- a) Przegląd wymieniony ma charakter przede wszystkim propagandowy, wystawione zatem mogą być na nich sztuki i bez uzdolnionego pochodzenia i użytkowości; ze względu na to, że za sztuki wyróżnione będą udzielane nagrody honorowe i pieniężne, Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, poszczególnych Wydziałów Powiatowych i Pomorskiej Izby Rolniczej, wobec tego zachęca się rolników do wysłania swych lepszych sztuk na pokaz.

- b) Wystawiane być mogą i nagradzane zwierzęta płci męskiej i żeńskiej czystej rasy a zatem stadniki; z bydła krowy i jałowice tylko sztuki rasy nizinnnej czarnobiałej w wieku powyżej 6 miesięcy, stadniki powyżej 4 lat z potomstwem.
- c) Z trzody chlewnej mogą być wystawiane knury (w wieku powyżej 3 lat z potomstwem), maciory i maciorki powyżej 6 miesięcy podobnie jak knury.
- d) Bliższych danych udziela Inspekcja Hodowlana przy Szkole Rolniczej w Skórczu.

Pomorska Izba Rolnicza w Toruniu.

Ogłasza się.

Panów Sołtysów i Przełożonych obszarów dworskich wzywam do ogłoszenia powyższego w swoich obwodach, — zamieszkałym rolnikom — zachęcenia ich do jaknajliczniejszego wzięcia udziału w pokazach i służenia pomocą w razie potrzeby inspektorom hodowlanym Pomorskiej Izby Rolniczej przy organizowaniu tego pokazu.

Tczew, dnia 13 sierpnia 1926 r.

8631/26 W. P. V.

Starosta.

w z. Hasse, deputowany.

493)

Targi remontowe.

odbędą się w roku bieżącym według rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych w następujących miejscowościach:

1. Działdowo, dnia 21 września 1926 r., godz. 10,
2. Brodnica, dnia 22 września 1926 r., godz. 10,
3. Toruń, dnia 23 września 1926 r., godz. 10,
4. Chełmża, dnia 24 września 1926 r., godz. 10,
5. Wąbrzeźno, dnia 25 września 1926 r., godz. 9,
6. Grudziądz, dnia 27 września 1926 r., godz. 9,
7. Chełmno, dnia 28 września 1926 r., godz. 10,
8. Sępólno, dnia 30 września 1926 r., godz. 10,
9. Pelplin, dnia 5 października 1926 r., godz. 10,
10. Tczew, dnia 6 października 1926 r., godz. 10,
11. Starogard, dnia 7 października 1926 r., godz. 10,
12. Puck, dnia 9 października 1926 r., godz. 10.

Przedstawiający konia na targach remontowych musi mieć zaświadczenie od wójta, że gmina, z której koń pochodzi jest wolna od zarazy. Żądane zaświadczenie może być wystawione wspólnie dla wszystkich koni pochodzących z jednej gminy i przedstawionych komisji remontowej.

Przewodniczący Komisji Remontowej będzie zakupywał konie za gotówkę i na czek.

Zgodnie z uchwalonym budżetem Ministerstwo Spraw Wojskowych zakupi w roku 1926 tylko 1200 koni.

Zakupywane będą konie od 3 i pół do 6 lat, pochodzenia szlacheckiego (rasowe) kategorii dobre, bardzo dobre i wybitne.

Dodatek hodowlany, ustalony na rok 1926 w wysokości 10 proc. ceny szacunkowej, będzie wypłacony tylko na podstawie świadectw własnego chowu zaświadczonego przez

- a) kierowników stad państwowych,
- b) Izby Rolnicze,
- c) Instytucje hodowlane.

Ponadto do końca 1928 roku w drodze wyjątku będą uznawane za prawomocne zaświadczenia wójtów.

W roku bieżącym, ze względu na ograniczenia budżetowe zakup odbywać się będzie od hodowców.

Nabywanie koni od handlarzy i pośredników pod jaką to by nie było postacią jest absolutnie wzbronione.

Jak w roku poprzednim tak i w roku 1926 będą przyznawane dyplomy na odznaczenie hodowców medalami: złotym, srebrnym i brązowym za specjalne zasługi, położone na polu remontu. Odznaczenia te będą przyznawane przez specjalną komisję podobnie jak w roku 1925 na wnioski przewodniczących komisji remontowych.

Komisja remontowa płacić będzie następujące ceny:

Za kategorie koni wysokich w kłębie	D o b r e t. j. z mało widocznymi wadami dozwolone przepisami o zakupie	bardzo dobre t. j. bez widocznych wad	Wybitne
od 150—152	750	900	1.100
od 152—156	800	950	1.200
powyżej 156	850	1.000	1.300

Ceny rozumieją się za konie 3-letnie urodzone przed 1. 6. 23 r. i za wybitnie dobrze rozwinięte egzemplarze urodzone po 1. 6. 23 r. oraz za konie w wieku od 4—6 lat.

Dla koni artyleryjskich ceny rozumieją się za konie urodzone w 1923 r. i starsze do lat 6-ciu.

Do powyższych cen należy doliczyć 10 proc. dodatku hodowlanego.

Pomorska Izba Rolnicza.

494)

Obwieszczenie.

Unieważnienie wykazu osobistego.

Unieważniam wykaz osobisty nr. 274 wystawiony przez p. Wójta w Pelplinie dnia 21 marca 1925 r. dla Gertrudy Anutówny z Pelplina.

Tczew, dnia 17 sierpnia 1926 r.

St. 8290-26.

Starosta.

w z. Hasse, deputowany.

495)

Zarządzenie

weterynaryjno-policyjne, dotyczące zarazy pryszczycy.

Na majątkach pp. Maksa Zielima w Baldowie, Sikorskiego w Gorzędzieju i drogomistrza Klimka w Tczewie wybuchła pryszczycza.

Na zasadzie § 18 ustawy z dnia 26. 6. 1909 r. o chorobach zaraźliwych u zwierząt (Dz. Ust. Rzeszy niem. str. 519) oraz rozp. Wojewody Pomorskiego z dnia 18. 9. 1925 L. dz. II g 2626/25 — O-rędownik Urzędowy pow. tczewskiego nr. 40 poz. 309 — tworzy się:

- A) obwód izolacyjny (ściślejszy) z miejscowościami: Baldowo, Gorzędziej i Tczew.
B) W obwodzie tym obowiązują przepisy wymienione w §§ 1 do 9 rozp. Oręd. Urzęd. 40/25.
B) obwód obserwacyjny (dalszy) z miejscowościami: Knybawa i Narkowy. W obwodzie tym obowiązują przepisy wymienione w §§ 10 do 13 rozp. — Oręd. Urzęd. 40/25.

Pp. Burmistrza, Wójtów, Sołtysów i Przełożonych obszarów dworskich oraz Policję Państwową wzywam do ścisłego przestrzegania przepisów tego rozporządzenia i podawania mi winnych przekroczenia ich.

Tczew, dnia 17 sierpnia 1926 r.

St. 8400/26.

Starosta.
w z. Hasse, deput.

496)

Obwieszczenie.

Wybuch pryszczycy.

Pan Starosta gniewski doniósł mi, że na majątkach: Jana Dirksena, Maksym. Kröhlinga w Folw. Międzyłężu, Henryka Kunze, Erny Penner, Ryszarda Brücka w Nowym Międzyłężu, Erycha Dirksena w Małych Walichnowach, Alfreda Görtza w Wielkich Walichnowach, Albina Fitzka w Rozgartach, Jana i Franciszka Tgahrta w Małych Walichnowach i Wygockiego w Małym Polku stwierdzono pryszczycę.

Tczew, dnia 13 sierpnia 1926 r.

St. 8220-26.

Starosta.
w z. Hasse, deput.

497)

Obwieszczenie.

Starosta powiatu starogardzkiego doniósł mi, że w miejscowości Nowacerkiew tamt. powiatu stwierdzono pryszczycę.

Tczew, dnia 13 sierpnia 1926 r.

St. 8222/26

Starosta.
w z. Hasse, deput.

498)

Obwieszczenie.

Pryszczyca.

Landrat powiatu gdańskich nizin doniósł mi, że na majątkach pp.:

Augusta Steinigera'a w Letzkau,
Otona Stangenberga'a w Zugdam-Abbau,
Ernesta Wiebe'go w Reichenberg,
Augusta Endt'a w Wotzlaff,
Classen'a w Kl. Zünder,

wybuchła pryszczyca.

Tczew, dnia 13 sierpnia 1926 r.

St. 8177/26.

Starosta.
w z. Hasse, deput.

499)

Obwieszczenie.

Wygaśnięcie pryszczycy.

Pan Starosta gniewski doniósł mi, że pryszczyca u bydła służby folwarcznej na majątku państwowym w Luchowie wygasła. — Obwieszczenie moje z dnia 8. 6. 26 r. Oręd. Urzęd. str. 136.

Tczew, dnia 18 sierpnia 1926 r.

8219-26 St.

Starosta.
w z. Hasse, deput.

